

4:e s. e. Epifania i nådens år 2023 Åke Malander

Ps 93, Gt 2Mos 14:21-31, Ep Rom 13:8-10, Ev Matt 8:23-27, III Matt 14:22-36, Aft 2Tim 1:3-14.

Din kyrka hjälp, o Jesu Krist, Trots all vår tröghet, köld och brist. Låt Ordet alltmer framgång få Och ut till många själar nå. Amen.

I dag möter vi, två gånger, ännu ett av Jesu underverk, ett naturunder. Texterna är kraftiga vittnesbörd om Jesu person. Jesus träder oss här till mötes som den som har all makt i himmelen och på jorden – han uppenbarar sin gudomliga härlighet. Detta är ju också temat för tiden efter Epifania, eller Trettondedag Jul som vi av gammalt brukar säga på svenska.

På själva Trettondedagen läser vi hur han som ett litet spädbarn är föremål för hyllningar och tillbedjan av representanter för hednafolken: ”*ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna*”, som gamle Simeon sade. Som tolvåring sitter han vid templet och samtalar med lärarna så att alla förundrar sig över hans vishet och förstånd. Vid bröllopet i Kana låter han en stor mängd vatten på ett ögonblick bli till gott vin. Och förra söndagen hörde vi hur han botade människor från sjukdomar och lidande. De här söndagarna har med andra ord något att säga oss om Kristus och hans person, men därmed även om tron, ty vem Kristus är och vad han betyder för oss kan bara förstås och tas emot genom tron.

I nutida teologi och förkunnelse ställer man sig ofta kallsinnig till katekesens rätt utförliga framställning av Kristi person och verk. Denna avvisas som grälsjuka teologers spetsfundigheter, det väsentliga är, menar man, Jesu enkla lära med kärleksbudskapet i centrum. Av det hela blir till sist en kristendom utan Kristus. Desto angelägnare är det då för oss att påminna varandra att Kristi person, läran om Kristus, är själva centrum och huvudbeståndsdel i vår kristna tro. Jesus betonar ju själv många gånger sin unika roll: *jag är ...* och vidare: *den som tror på mig ...* och ytterligare: *kom till mig ...* och även: *utan mig förmår ni ingenting*. Kristen tro och lära står och faller med att känna Jesus Kristus.

I dag uppenbarar han så ånyo sin gudomliga makt och härlighet och avslöjar och bestraffar vår klenro, vår oförmåga att i allt förtrösta på honom.

I Kristi Kyrka här på jorden möter den kämpande tron i alla tider stormar och faror men därunder också den allsmåttige HERREN

Se nu först och lägg märke till så kraftigt och tydligt Kristus uppenbarar vem han är och hur det står till med lärjungarna. I evangeliet möter vi honom i Kapernaum, där han under dagen har helat många sjuka och besatta, och mycket folk har samlats omkring honom. Det lider nu mot afton, och nu befaller han att man ska fara över till andra sidan sjön. ”*Jesus steg i båten, och hans lärjungar följde honom.*” Och i predikotexten möter vi honom på andra sidan sjön efter bespisningsundret. Här befaller han lärjungarna att i förväg fara över till andra sidan, medan han själv dröjer sig kvar för att sända hem folket och få en lugn stund för att bedja. Lärjungarna stiger i båten för att fara över, såsom han hade sagt. Om det med hans lärjungar här menas just de tolv må vara osagt. Dessa två händelser ger oss även en första viktig påminnelse: När Jesus har pekat ut färdriktningen, diskuterar inte hans kyrka och församling vad som eventuellt kan vara tillämpligt i hans ord, utan man följer honom.

I båda texterna är alltså Jesu lärjungar i svårt trångmål. Det är tydligen någorlunda normalt väder när de far ut. Men ena gången blåser det plötsligt upp våldsamt och blir storm på sjön. Detta är i och för sig inte något ovanligt på Genesarets sjö, den är omgiven av branta bergsmassiv och då kommer det lätt ner kastvindar över vattnet. [Jämför med Vättern!] Den här gången tycks det dock ha varit värre än vanligt. Flera av lärjungarna var fiskare och hade lång erfarenhet av den här sjön, och de insåg situationens allvar: Nu är det kritiskt, båten klarar inte mycket mer, snart sjunker vi. En sjökatastrof verkade vara nära förestående. Vid det andra tillfället höll de visserligen inte på att gå under, men de var hela natten hårt ansatta av vinden som låg emot. Där var alltså lärjungarna i en liten båt, utsatta för elementens raseri.

Men Jesus då? Han låg och sov i aktern, som om stormen inte bekom honom. Och han var i det andra fallet kvar på land, långt borta från dem, som det syntes.

Storm och faror möter den lilla församlingen i båten – finns det någon tro bland lärjungarna i stormens stund? Finns det någon hjälp och räddning i stormens stund?

Läget är alltså förtvivlat, så vad gör nu lärjungarna? I sin nöd ropar de till Jesus: *"Herre, hjälp! Vi går under."* Och i en mening så sover han faktiskt inte, och han är inte långt borta: *"Nej, han som bevarar Israel, han slumrar inte, han sover inte. Herren är den som bevarar dig, Herren är ditt skydd på din högra sida."* (Psalt 121)

Det stormar på havet, och det stormar i deras inre. Den storm som skakar deras själ stillar han med sitt tröstande och förmanande ord. *"Vad ni är svaga i tron!"* säger han, men han avvisar dem för den skull inte. Här möter vi den kämpande tron. Och se, även en svag tro är en saliggörande tro när den tror på Herren Jesus Kristus, tror på hans ord och löfte.

Och till den synliga stormen, som rasar på havet, talar han sitt allmaktsord, och det blev kav lugnt – inte så att vinden mojnade och sjögången avtog, utan så snart han talade sitt ord blev det vindstilla och sjön låg blank. Här sker, inför våra ögon, som det står skrivet i "psalmernas bok":

"De fick se Herrens gärningar och hans under på havsdjupet. Med sitt ord uppväckte han stormvinden så att havets vågor gick höga. De for upp mot himlen och ner i djupen; deras själ upplöstes av ångest. De raglade och stapplade som druckna, det var förbi med all deras vishet. Men de ropade till Herren i sin nöd, och han förde dem ut ur deras ångest. Han förbytte stormen i lugn, så att böljorna omkring dem tystnade. De gladdes över att det blev stilla, och han förde dem till den hamn dit de ville." (Psalt 107)

Detta är nu inte första gången han befäller över havet och vattnen. Han bjöd Röda havet att dela sig, så att Israels barn kunde gå därigenom och så undkomma faraos här. Han bjöd Jordans vatten att stanna upp i sitt lopp, så att folket kunde gå över och komma in i det utlovade landet. Ja, vid själva skapelsen befalldes han vattnet att samla sig till ett ställe och skilde så mellan land och hav, såsom det är än idag.

Den kämpande tron möter i stormar och faror den allsmäktige HERREN.

Men se nu vidare hur här finns en djupare andlig lärdom att hämta. När lärjungarna steg i båten för att segla över till andra stranden, var det början på en seglats som fortfarande, tvåtusen år senare, ännu inte har nått sitt mål utan är kvar ute på havet och ofta ansätts av storm och oväder.

Kristi kyrka liknas ofta vid ett skepp, en liten och oansenlig farkost som många gånger ser ut att gå under. Skillnaden i dagens texter mellan undergång och räddning var **en** person som var med i båten, eller som i nödens stund helt oväntat kommer till dem. Stormens och vågornas då väckte honom inte, men när lärjungarna ropade till honom var han genast vaken och hörde deras bön. Ja innan de som kämpade där i motvinden ropade kom han till deras hjälp, och det på ett sätt de aldrig hade kunnat föreställa sig. För människor är det omöjligt, men inte för Gud!

Lärjungarna i den lilla båten på färd i storm över Galileiska havet – Kristi Kyrka på väg genom sekternas stormiga människohav! Hur ofta ser det inte mörkt ut! Hur ofta hotas inte Kristi kyrka av förföljelser, grova yttre eller subtila inre, falska läror, sekter och partiväsande, köttsliga strider och liknande. Det ser ut som om Jesus sover. *"Herre frågar du inte efter att vi går under?"* Liksom skillnaden mellan liv och död den gången ute på Genesarets sjö var att ha Jesus med i båten, så är skillnaden för Kyrkan mellan liv och tillväxt eller borttynande och död, den att ha i behåll **kyrkans sanna skatt**, det allraheligaste evangeliet om Guds härlighet och nåd i Kristus Jesus (tes 62), den fria, villkorlösa nådens evangelium, läran om syndarens rättfärdiggörelse genom tron allena, utan några lagens gärningar. **Detta är den lära, den artikel, med vilken Kyrkan står och faller.** Finns detta i behåll då seglar kyrkan tryggt vidare genom stormarna, oavsett hur tilltufsad hon i övrigt tidvis må vara. Där hon har tappat bort sin sanna skatt, där har hon tappat bort sin sanna identitet och sitt uppdrag i världen. Hon förvandlas då från kyrka till kyrkoorganisation, där Jesus kan bli en hjälpare och förebild, ja även en frälsare, men han är då inte längre den ende Frälsaren från synden och döden. För Kristi bevarade kyrka däremot är han den korsfäste och uppståndne Frälsaren, "utgiven för våra överträdelsers skull, uppväck för vår rättfärdiggörelses skull".

Därför gäller Kristi ord i dagens textläsningar oss både som enskilda kristna och som kyrka och församling: *"Varför är ni rädda? Vad ni är svaga i tron."* Herre, föröka och stärk vår tro, vårt hopp och vår frimodighet, och var efter ditt löfte med oss alla dagar, tills vi är framme vid evighetens saliga hamn. Amen.

Du grymma hav, Låt upp din grav Mot Kristi skepp det lilla. Du antikrist, Du med din list Må väg och spår förvilla. Det skall ändå Oskadat gå, Du kan det ej förmena. Det dras ej ned, Ty En är med, Som heter Gud allena. (765:3)